

A KÚRIA mint felülvizsgálati bíróság

Kfv. II. 37. 777/2012/7. szám

A Kúria a ügyész által képviselt felperesnek a dr. Dancs Csilla ügyvéd által képviselt Megyei Kormányhivatal Földhivatala Körzeti Földhivatal jogutóda a Megyei Kormányhivatal Járási Hivatal Járási Földhivatala alperes ellen ingatlan-nyilvántartási ügyben hozott határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perben, amely perbe az alperes pernyertessége érdekében beavatkozott a Dr. Schablauer Zoltán ügyvéd által képviselt beavatkozó, a Kaposvári Törvényszék 2012. szeptember 18. napján kelt 20.K.20.651/2012/5. számú jogerős ítélete ellen az alperes által 6. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon – tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

ítéletet:

A Kúria a Kaposvári Törvényszék 20.K.20.651/2012/5. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a felperes keresetét elutasítja.

A le nem rótt 30.000 (harmincezer) forint kereseti és a 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

Indokolás

Az alperesi beavatkozó osztrák állampolgár 2010. december 16-án előterjesztett kérelmére a Somogy Megyei Kormányhivatal Földművelésügyi Igazgatóság 2011. január 10. napján kelt 1/30-2/2011. szám alatt igazolást állított ki az alperesi beavatkozó termőföldszerzéséhez, igazolva, hogy hazánkban 2005-től saját nevére és kockázatára mezőgazdasági tevékenységet folytat. Az alperesi beavatkozó ezen igazolás birtokában, mint vevő a hrsz-ú ingatlan meghatározott tulajdoni arányának ingatlan-nyilvántartási bejegyzését kérte az alperesnél. Az alperes az alperesi beavatkozónak az ingatlan meghatározott arányú tulajdoni hányadára a tulajdonjogát adásvétel jogcímén 33123/2/2011.02.21. számú határozatával bejegyezte.

A Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Földművelésügyi Igazgatóság – felügyeleti jogkörben - a 2011. december 6. napján kelt 04.3/2174-7/2011. számú határozatával a Somogy Megyei Kormányhivatal Földművelésügyi Igazgatóság által 1/30-2/2011. számon kiadott igazolást megsemmisítette arra való hivatkozással, hogy jogszabályváltozás folytán - a 327/2010.(XII.25.) Korm. rendelet 18.§ (2) bekezdése, valamint 30.§ (4) bekezdése értelmében -, 2011. január 1-étől a hatósági bizonyítvány kiállítása már nem tartozott a Megyei Földművelésügyi Igazgatóság hatáskörébe.

A felperes a T.KE.260/2012/1/I. számú, az alpereshez intézett felhívásában a törvénysértés megszüntetését, a tulajdonjog bejegyzéséről szóló határozat saját hatáskörben történő visszavonását és új eljárás lefolytatását indítványozta. Az alperes tájékoztatta a felperest, hogy a tulajdonjog bejegyzése tárgyában hozott határozatának visszavonására jogszabályi lehetősége nincs.

A felperes keresetet nyújtott be a Pp. 327/A.§ (1) bekezdése és az ügyészségről szóló 2011. évi CLXIII. törvény (a továbbiakban: Ütv.) 29. (5) bekezdése alapján.

Az elsőfokú bíróság a keresetet megalapozottnak találva az alperes 33123/2/2011.02.21. számú határozatát hatályon kívül helyezte és az alperest új eljárás lefolytatására kötelezte. Kifejtette, hogy a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 114.§ (4) bekezdése szerint jogszabály a döntés módosítását és visszavonását feltételhez kötheti vagy kizárhatja. Ilyen korlátozást tartalmaz az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Inyvtv.) 54.§ (5) bekezdése. További speciális szabályt tartalmaz a Ket. 114.§ (5) bekezdése, amely a döntés ügyészi intézkedés nyomán való módosítását vagy visszavonását lehetővé teszi. Ezért e jogszabályhely alapján az ügyész felhívására az alperesnek el kellett volna járnia, mert az Inyvtv.-hez képest, mint speciális jogszabályi rendelkezéshez viszonyítva az ügyész eljárására az Ütv.-ben további speciális rendelkezések találhatók, amelyeket alkalmazni kell. Az alperes határozata, amellyel az alperesi beavatkozó tulajdonjogát a hatáskörrel nem rendelkező hatóság által kiadott igazolás alapján bejegyezte, jogszabálysértő, ezért azt hatályon kívül helyezte és az alperest új eljárás lefolytatására kötelezte. Az új eljárásra előírta, hogy az alperesnek vizsgálnia kell, hogy a tulajdonjog bejegyzéséhez szüksége, a termőföldről szóló 1996. évi LV. törvény (a továbbiakban: Tft.) 8/A.§ (2) bekezdés c) pontja szerint alakilag és tartalmilag megfelelő, az igazolás kiadására hatáskörrel rendelkező hatóság által kiadott újabb igazolással az alperesi beavatkozó rendelkezik-e.

Az alperes a jogerős ítélet ellen felülvizsgálati kérelmet nyújtott be, amelyben annak hatályon kívül helyezését és a felperes keresetének elutasítását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megsértette az Inyvtv. 54.§ (5) bekezdését, 30.§ (2) bekezdését, illetőleg 62.§ (1) bekezdés a) pontját. Az ügyészi felhívás 2013. január 1. napjáig az Inyvtv. 54.§ (5) bekezdésében, mint a visszavonásra és módosításra okot és jogot teremtő jogszabályszöveg nem szerepelt. Az Inyvtv. perben alkalmazandó, az ügyészi felhíváskor hatályban volt 54.§ (5) bekezdése nem tette lehetővé a határozat visszavonását, a kérelmet a korábbi rendelkezések szerint el kellett utasítani. Utalt arra, hogy az Inyvtv. 30.§ (2) bekezdése, valamint 62.§ (1) bekezdés a) pontja együttes alkalmazása lehetőséget teremtett már 2013. január 1. előtt is a felperesnek arra, hogy az általa észlelt jogszabálysértés miatt törlési perben, érvénytelenség címén, a bejegyzés törlését és az eredeti állapot visszaállítását kérje.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében az elsőfokú ítélet hatályában fenntartását kérte. Álláspontja szerint az Ütv. 29.§ (1), valamint (5) bekezdése alapján az ügyész a tulajdonjog bejegyzéséről szóló határozat ellen felhívással élhetett, mert azt sem az Inyvtv., sem az Ütv., sem más törvény nem zárja ki. A felhívásra az alperesnek a törvénysértés megszüntetésére intézkednie kellett volna. Az Inyvtv. 54.§ (5) bekezdésének későbbi módosítása csak a téves jogértelmezés megakadályozását szolgálta.

Az alperesi beavatkozó észrevételt nem nyújtott be.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el és a jogerős ítéletet a Pp. 272.§ (2) bekezdése és 275.§ (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta.

Az alperes felülvizsgálati kérelme alapos.

Az elsőfokú bíróság által hivatkozott a Ket. 114.§ (4) bekezdése szerint; jogszabály a döntés módosítását és visszavonását korlátozhatja vagy kizárhatja. A jogalkotó élve e felhatalmazással – az Inyvtv. 54.§ (5) bekezdésében foglaltak szerint - csak a bírósági felülvizsgálatra, illetőleg a fellebbezésre tekintettel adott lehetőséget 2013. január 1. napjáig a bejegyzésről szóló határozat módosítására, illetve visszavonására. Az Inyvtv. 54.§ (5) bekezdésében az ügyészi felhívás, mint a hatósági döntés visszavonására és módosítására okot és jogot teremtő eset nem szerepelt, ezért figyelemmel az Inyvtv. 44. § (1) bekezdésében foglaltakra, az ügyészi felhívást az annak benyújtása napján hatályos jogszabályok alapján kellett elbírálni. Az ügyészi felhívást a felperes 2012. február 24-én nyújtotta be, ezért a később hatályba lépett, az Inyvtv. 54.§ (5) bekezdését érintő jogszabály módosítás nem volt alkalmazható. A felhívás benyújtásakor hatályban volt Inyvtv. 54.§ (5) bekezdése nem tette lehetővé ügyészi felhívásra a törvénysértés orvoslását a határozat visszavonásával vagy módosításával, ezért a felhívás nem teljesítése nem volt jogsértő.

Az elsőfokú bíróság tévedett, amikor a Ket., az Inyvtv., és az Ütv. egymáshoz való viszonyát vizsgálva az Inyvtv. rendelkezéseinek nem tulajdonított a másik két jogszabályhoz képest elsőbbséget annak speciális jellege ellenére. Az Ütv. 29.§ (1) és (5) bekezdése felhatalmazza az ügyészt felhívás benyújtására, azonban az ingatlan-nyilvántartási ügyekben érvényesülő speciális jelleg alapján az Inyvtv. nem biztosította a hatóság számára ügyészi felhívásra a saját hatáskörben történő döntés módosítást, visszavonást. 2012. december 31. előtt az Ütv. 29.§ (5) bekezdése nem teremtett alapot arra, hogy az alperes a határozatát az Inyvtv. 54.§ (5) bekezdése alapján visszavonja.

A Kúria jelen tanácsa is osztja a Kúria Kfv.II.37.090/2013/9. számú eseti döntésében kifejtetteket: „Az egyértelmű jogszabályi rendelkezést sem a jogértelmezés eszközével, sem az ingatlan-nyilvántartás jogszerűségére való hivatkozással nem lehet feloldani. A jogalkotó ugyanis alapvetően az ingatlan-nyilvántartás közhitelességéhez fűződő társadalmi, nemzetgazdasági érdeket védte a bejegyzés saját hatáskörben történő módosításának, visszavonásának korlátozásával. Éppen ezért kizárólag a jogalkotó volt abban a helyzetben, hogy ezt a jogszabályi rendelkezést a megváltozott társadalmi igénynek megfelelően finomítsa. A jogalkotó feladatát - figyelemmel a jogbiztonságra, a jogállam helyes értelmezésére - sem a bíróság, sem az ügyészség nem vehette át. A jogalkotó 2013. január 1-i hatállyal módosította a jogszabályt, lehetővé téve a határozat módosítását és visszavonását ügyészi felhívásra is. Ugyanakkor a korábban benyújtott kérelmekre továbbra is a benyújtáskor hatályos jogszabályt kellett és kell alkalmazni, így a felperes csak egy újabb kérelem benyújtása esetén kerül abba a helyzetbe, hogy a jelenleg hatályos szabályok alkalmazása útján eredeti célját elérje.”

Mindezekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és a felperes alaptalan keresetét a Pp. 339.§ (1) bekezdése értelmében elutasította.

Az alperes és az alperesi beavatkozó perköltségre nem tartottak igényt, ezzel ellentétes nyilatkozatot a felülvizsgálati eljárásban sem tettek, ezért a perköltségviselésről rendelkezni nem kellett (Pp.78.§ (2) bekezdése).

A felperes személyes illetékmentessége okán a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti és felülvizsgálati illetéket a 6/1986.(VI.26.)IM rendelet 14.§-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2013. október 2.

*Dr. Buzinkay Zoltán sk. a tanács elnöke,
Gizella sk. előadó bíró, Dr. Rothermel Erika sk. bíró*

Dr. Márton